

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 144/02-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. októbra 2002 predbežne prerokoval sťažnosť MVDr. K. Č., bytom L. L., zastúpeného advokátom JUDr. P. V., Advokátska kancelária, L. M., pre namietané porušenie jeho základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 2 T 55/00 z 3. októbra 2001 a uzneseniami Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To 524/00 z 24. októbra 2000 a sp. zn. 1 To 597/01 z 15. januára 2002 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MVDr. Kolomana Črepa **o d m i e t a** ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. septembra 2002 doručená sťažnosť MVDr. K. Č., bytom L. L. 1205 (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného JUDr. P. V., advokátom, Advokátska kancelária, L. M., ktorou namietal porušenie svojich základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 Listiny základných práv a slobôd (ďalej

len „listina“), ako aj porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 2 T 55/00 z 3. októbra 2001 a uzneseniami Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To 524/00 z 24. októbra 2000 a sp. zn. 1 To 597/01 z 15. januára 2002.

Uznesením sp. zn. 1 To 524/00 z 24. októbra 2000 Krajský súd v Žiline zrušil uznesenie Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 2 T 55/00 zo 7. septembra 2000, ktorým bola trestná vec sťažovateľa vrátená podľa § 314c ods. 1 písm. c) Trestného poriadku prokurátorovi na došetrenie a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Okresný súd Ružomberok rozsudkom sp. zn. 2 T 55/00 z 3. októbra 2001 uznal sťažovateľa vinným z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 a 2 Trestného zákona a uložil mu trest odňatia slobody v trvaní šiestich mesiacov, ktorého výkon podmienene odložil na skúšobnú dobu jedného roka. Sťažovateľ sa proti rozsudku odvolal. Odvolanie proti rozsudku v prospech sťažovateľa podala aj jeho sestra a odvolaním ho napadol aj ďalší obžalovaný v uvedenej trestnej veci. Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 1 To 597/01 z 15. januára 2002 všetky tri odvolania zamietol.

Z odôvodnenia sťažnosti sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom je zrejmé, že porušenie svojich základných práv namieta z dôvodu (podľa neho) nesprávnych skutkových záverov, ale najmä nesprávneho právneho posúdenia veci Okresným súdom Ružomberok a Krajským súdom v Žiline.

Na základe vyššie uvedených skutočností sťažovateľ prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu žiadal, aby ústavný súd zrušil uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To 524/00 z 24. októbra 2000, uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To 597/01 z 15. januára 2002 a rozsudok Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 2 T 55/00 z 3. októbra 2001 alebo uvedené rozhodnutia zrušil a zároveň vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a jeho právneho zástupcu.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu (do základných práv alebo slobôd sťažovateľa). Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal, že k zásahu do jeho základných práv malo dôjsť uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To 524/00 z 24. októbra 2000, rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 2 T 55/00 z 3. októbra 2001 a uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To 597/01 z 15. januára 2002.

Podľa § 139 ods. 1 Trestného poriadku rozsudok je právoplatný, a ak neustanovuje tento zákon niečo iné, aj vykonateľný,

- a) ak zákon proti nemu odvolanie nepripúšťa,
- b) ak zákon síce proti nemu pripúšťa odvolanie, avšak
 - aa) odvolanie v lehote podané nebolo,
 - bb) oprávnené osoby sa odvolania výslovne vzdali alebo ho výslovne vzali späť, alebo
 - cc) podané odvolanie bolo zamietnuté.

Podľa § 140 ods. 1 Trestného poriadku uznesenie je právoplatné a vykonateľné,

- a) ak zákon proti nemu nepripúšťa sťažnosť,
- b) ak zákon síce proti nemu pripúšťa sťažnosť, avšak
 - aa) sťažnosť v lehote podaná nebola,
 - bb) oprávnené osoby sa sťažnosti výslovne vzdali alebo ju výslovne vzali späť, alebo
 - cc) podaná sťažnosť bola zamietnutá.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To 524/00 z 24. októbra 2000, ktorým uvedený súd zrušil uznesenie Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 2 T 55/00 zo 7. septembra 2000 a uložil mu, aby o veci znovu konal a rozhodol, ako aj proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To 597/01 z 15. januára 2002, ktorým boli zamietnuté odvolania sťažovateľa, jeho sestry a ďalšieho obžalovaného vo veci, nie je v zmysle § 141 ods. 2 Trestného poriadku sťažnosť prípustná. Uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To 524/00 z 24. októbra 2000 teda podľa ustanovenia § 140 ods. 1 písm a) Trestného poriadku nadobudlo právoplatnosť 24. októbra 2000 a uznesenie sp. zn. 1 To 597/01 sa stalo právoplatným 15. januára 2002. Rozsudok Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 2 T 55/00 z 3. októbra 2001 nadobudol právoplatnosť podľa ustanovenia § 139 ods. 1 písm cc) Trestného poriadku taktiež v ten istý deň, teda 15. januára 2002.

Sťažovateľ sa však ústavnej ochrany svojich základných práv podľa čl. 127 ústavy domáhal až 10. septembra 2002, keď bola jeho sťažnosť doručená ústavnému súdu.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštantne zaujíma právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02). Jednou zo zákonných podmienok pre jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým malo dôjsť k zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa, alebo od okamihu, keď sa sťažovateľ mohol dozvedieť o opatrení alebo inom zásahu do svojich základných práv alebo slobôd zo strany orgánu verejnej moci.

Sťažovateľovi bolo posledné z rozhodnutí (uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To 597/01 z 15. januára 2002) doručené (ako sám uvádza) 8. marca 2002, napriek tomu, bez toho, že by mu v tom bránili vážne prekážky, sa na ústavný súd obrátil po viac ako šiestich mesiacoch.

Ústavný súd sa nestotožnil s argumentáciou sťažovateľa, že jeho sťažnosť v konaní pred ústavným súdom podaná „v šesťmesačnej lehote“ možno pokladať „za oprávnenú sťažnosť podanú v zákonnej lehote“ na základe čl. 47 ods. 3 ústavy v spojení s čl. 37 ods. 3 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru kvôli tomu, že v trestnom konaní disponuje „štát za ktorý vystupuje štátny orgán, ako procesná strana“ mimoriadnym opravným prostriedkom – sťažnosťou pre porušenie zákona, ktorú môže minister spravodlivosti alebo generálny prokurátor podať v lehote šiestich mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia.

Jednotlivé ustanovenia ústavy nemožno vykladať izolovane, ale len v súlade s ďalšími súvisiacimi ústavnými normami. Aj ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti je pri poskytovaní jej ochrany viazaný princípom vyjadreným v čl. 2 ods. 2 ústavy, v zmysle ktorého môže konať iba na základe ústavy a v jej medziach a v prípadoch, v ktorých ústavná norma odkazuje na zákon, v rozsahu a spôsobom, ktorý zákon ustanoví.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podrobnosti o podmienkach konania o sťažnosti fyzických osôb alebo právnických osôb podľa čl. 127 ústavy upravuje zákon o ústavnom súde v ustanoveniach § 49 až 56 v spojení s príslušnými ustanoveniami § 18 až 36 uvedeného zákona.

Táto ústavná a zákonná úprava konštituuje sťažnosť podľa čl. 127 ústavy ako osobitný ústavný prostriedok ochrany základných práv a slobôd fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorý nemožno zamieňať alebo ním nahrádzať riadne či mimoriadne opravné prostriedky v trestnom konaní.

Argumenty sťažovateľa týkajúce sa rovnosti strán vo vzťahu k možnosti podať sťažnosť pre porušenie zákona v trestnom konaní by ústavný súd mohol zvažovať in abstracto v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy a v prípade individuálnej sťažnosti fyzickej osoby v konaní pred ústavným súdom len v prípade možnej existencie príčinnej súvislosti (vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu) s namietaným porušením jej základných práv alebo slobôd.

Aj v takomto prípade by však ústavný súd mohol zo zistených skutočností vyvodiť iba ústavne akceptovateľné závery (čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy v spojení s § 56 zákona o ústavnom súde), v žiadnom prípade nie odpustenie zmeškania lehoty ustanovenej na podanie sťažnosti v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Na základe vyššie uvedených skutočností dospel ústavný súd k záveru, že v čase, keď sa sťažovateľ domáhal ochrany svojich základných práv a slobôd na ústavnom súde podľa čl. 127 ústavy, už uplynula lehota stanovená pre tento typ konania. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd jeho sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. októbra 2002

